

በሙሰኞች ላይ የተወሰደው እርምጃ ኪራይ ሰብሳቢነትን የመዋጋት ስትራቴጂ አካል ነው

ክፍል ሁለት

ኢብሳ ነመራ

ወደ ፕ/ር በየነ አስተያየት ስመለስ “ኢህአዴግ ለአባላቱና ለደጋፊዎቹ አገር እንዲበዘብዙ ድጋፍ ሰጥቷል” ብለዋል። ከላይ ከተገለጸው የኢህአዴግ ኪራይ ሰብሳቢነትንና ሙስናን የመከላከል ቁርጠኝነት አኳያ ሲታይ ይህ የፕ/ር በየነ አስተያየት ፍጹም መሰረተ ቢስና ኃላፊነት የጎደለው ነው።

ኢህአዴግ ለደጋፊዎቹና ለአባላቱ ሕግ ከሚፈቅደው ውጭ የሰጠው አንድም የተለየ መብት የለም። ይሁን እንጂ አባላቱና ደጋፊዎቹ የሆኑ ሰዎች ሙስና ውስጥ የተዘፈቁበት ሁኔታ አለ።

ቀደም ሲል እንደገለጸኩት አባላቱም ሆኖ ደጋፊዎቹ ሙስና ውስጥ ተዘፍቀው ሲገኙ ምንም ሣያወላዳ እርምጃ ሲወስድ ቆየቷል። ከአቶ ታምራት ላይኔ፣ ከአቶ ስዬ አብርሃ በላይ ኢህአዴግ አለ እንዴ?

የፕ/ር በየነ ጸጥሮስ ፓርቲ መድረክ ግን ገዢው ፓርቲ “ሙሰኞች ናቸው” ብሎ ሳይሸሸግ አሳልፎ የሰጣቸውንና ያስቀጣቸውን አቶ ሥዬ ፍርድ ቤት የቀረበባቸውን ጥፋተኛ አስብሎ ያስቀጣ ማስረጃ እያወቁ፣ “የታሠሩት በፖለቲካ ምክንያት ነው” ብለው ሽፋን ሠጥተው አቅፈዋቸዋል።

እርግጥ ሙስና ሥልጣን ላይ ባሉ ሰዎች ሥልጣንን ሽፋን በማድረግ በሚሥጧር የሚሠራ በመሆኑ ከኢህአዴግ አባላትና ከደጋፊዎች መካከል እስካሁን ሳይነቃባቸው ተሸሽገው ያሉ ሙሰኞች ሊኖሩ ይችላሉ። እነዚህን የተደበቁ ሙሰኞች አጋልጦ ሕግ ፊት ለማቅረብ ሕዝብ፣ ፕ/ር በየነም እንደግለሰብ፣ ፓርቲያቸውም በማስረጃ አስደግፈው ጥቆማ የሚያደርጉበት ስረአት ተዘርግቷል።

ይህም ሆኖ ገዢው ፓርቲ በበርካታ አጋጣሚዎች በተለይ አባላቱ በመስና ውስጥ መዘፈቃቸውን የሚያመለክት መረጃ ኖሮት በፍርድ ቤት ክስ ለመመስረት የሚያበቃ ማስረጃ በሚያጣበት ሁኔታ

በግምገማ ከፓርቲው ሲያግድ፣ ከመንግሥት ኃላፊነታቸው ሲያነሳ ነገር የቆየው። መረጃ ኖሮት ማስረጃ በሚያጣበት ጊዜ እንኳን አስተዳደራዊ እርምጃ ይወስዳል።

ፕ /ር በየነ የሠሞኑን እርምጃ “ዋናውን የሙስና ሠንሰለት ለመበጣጠስ የተጀመረ እንቅስቃሴ ነው ለማለት ገና ነው” ብለዋል።

ከዚህ ቀደም ከነበረው ሁኔታ አኳያ ስንመለከተው ለመንግስትና ለገዢው ፓርቲ ኢህአዴግ ሙስናን የመከላከልና የመዋጋት ስራ በአንድ ወቅት በሆይሆይታ የሚወርድበት፣ ከዚያ ጨረሰኩ ብሎ የሚተወው በግ እልም የሚል ሠሞነኛ የዘመቻ ሥራ አይደለም። ሙስናን መቆጣጠር ሁሉም የሚሠራ የማያቋርጥ ሥራ ነው። የተከሰተን ሙስና ከመቆጣጠር ባሻገር ከባለፉት ሥርዓቶች የተወረሰውን ሙስናን የሚሸከም ባሕል ለማስወገድ በስነምግባር የታነናፀ ሙስናን የሚፀየፍ ትውልዱ ለመፍጠር ትኩረት ሰጥቶ እየሰራ ነው።

ስለዚህ ፕ/ር በየነ “ዋናውን የሙስና ሠንሰለት ለመበጣጠስ የጀመረው ነው ለማለት ገና ነው” ሲሉ የገለፁት ትርጉም አልባ ነው። ፕ/ር በየነ “ኢህአዴግ በፖለቲካ በዲፕሎማሲው ሲጨንቀው ነው በባለስልጣኖቹ ላይ እርምጃ የሚወስደው፣ በማንም ላይ ቢሆን መረጃ እስካለ ድረስ እርምጃ ለመውሰድ ግዝጁ ነኝ የሚል የፖለቲካ ጫወታ አለው።” ብለውናል።

ልብ በሉ በአንድ ወገን አገሪቱ ውስጥ በተለይ በገዢው ፖርቲ አባላትና ደጋፊዎች ዘንድ ሙስና ተስፋፍቷል የሚሉት ፕ/ር በየነ፣ በሙስና ወንጀል ፈፃሚዎች ላይ የተወሰደውን እርምጃ በሙሉ ፖለቲካዊ ነው ሲሉ ያጣጥሉታል። ለእርሣቸው መንግስት በሙስና እርምጃ የሚወሰድባቸው ሠዎች በሙሉ ከህወሃት ጋር የተጋጩ ናቸው። ለዚህ ግን አንድም ማስረጃ አያቀርቡም። አቶ ታምራት መቼና በምን ጉዳይ ላይ ነበር ከሕወሃት ጋር የተጋጩት? ፕ/ር በየነ ለዚህ መልስ የላቸውም። ቃለመጠይቅ ያደረገላቸው ጋዜጠኛም እንደመጣላቸው የተናገሩትን ተቀብሎ ከማራገብ ያለፈ እንዴት ብሎ የመጠየቅ አቅምና ፍላጎት ያለው አይመስልም።

በጣም የሚያስገርመው ፕ/ር በየነ ሰሞኑን በአቶ መላኩ ፈንታ፣ በባልደረቦቻቸውና አባሪዎቻቸው ላይ የተወሰደውን በሙስና ወንጀል ተጠርጥረው በቁጥጥር ሥር መዋል ሙስናን ለማዋጋት እንደተወሰደ እርምጃ እንደማይቀበሉት ከወዲሁ እየተናገሩ ነው።

ይህን አስመልክተው “ሠሞኑን ኢህአዴግ ጉባኤ እያካሄዱ ነበር፣ ይህ እርምጃ ደግሞ ከጉባኤው ተከትሎ የመጣ ነው። ከዚህ አንጻር የፖለቲካ ጉዳይ እንዳለበት ምልክት ሊሆን ይችላል” ነበር

ያሉት። ልብ በሉ “ተጠርጣሪዎቹ በቁጥጥር ሥር የዋሉት በሙስና ወንጀል አይደለም” የሚል ውዝግብ እየፈጠሩ ነው።

የተጠርጣሪዎቹን በቁጥጥር ሥር መዋልን ተከትሎ የሥነምግባርና ፀረ ሙስና ኮሚሽን በሰጠው መግለጫ፣ ተጠርጣሪዎቹ ላይ ከሕዝብ የተሰጠን ጥቆማ መነሻ በማድረግ በከፍተኛ ሚስጥር የተጠርጣሪዎቹን ሕገመንግስታዊ መብት ሳይካከል ክትትል ማካሄድ የተጀመረው ከሁለት ዓመት በፊት ነው። ከቀድሞው ጠቅላይ ሚኒስትር መለስ ዜናዊ ሕልፈት በፊት የምስጢራዊው ክትትል ሪፖርት ቀርቦላቸው ነበር።

ፕ/ር በየነ ከአንድ ወር በፊት ከተካሄደው የኢህአዴግ 9ኛ ድርጅታዊ ጉባኤ ማግስት የተወሰደ እርምጃ አስመስለው ያቀረቡት ይህን ከሁለት አመት በፊት የተጀመረ ስራ ነው። እስከሚታወቀው ድረስ በኢህአዴግ ድርጅታዊ ጉባኤ ላይ ከአቶ መላኩ ፈንታ ጋር አንድም የአቋም ልዩነት አልተነሳም።

የፕ/ር በየነ አስተያየት ገዢውን ፓርቲ አሳጣሪው ብለው ፣ ሙስናን ለመከላከል የተወሰደውን እርምጃ እንበኅ እርምጃ መውሰድ ያቃታቸው ከምክናያታዊነት ይልቅ ብጭፍን ጥላቻ ላይ የተመሰረተ አቋም ስላላቸው ነው። ይህ ደግሞ ለአገር የሚያስብ የቅን ፖለቲከኛ ባህሪ አይደለም። ሙስና ተስፋፍቷል በሚለውም ሙስናን ለመዋጋት የተወሰደውንም እርምጃ በመቃወም በሁለት ተጻራሪ አካሄድ ተመሳሳይ የፖለቲካ ትርፍ ለማግኘት ነው የሞከሩት።

ፕ/ር በየነ ሰዎቹ የታሰሩት በሙስና ወንጀል ተጠርጥረው ሳይሆን በፖለቲካ አቋማቸው ነው በማለት አፋቸውን ሞልተው መናገራቸው አላሻማቀቃቸውም። “እርምጃው በዚህ ላይ የሚያቆም ከሆነ በመሰረቱ የሚያደላው ፖለቲካዊ ፋይዳው ነው።” ብለዋል። ይህን ሲሉ ምን ለማለት እንደፈለጉ በግልጽ አይታወቅም።

“እርምጃው በዚህ ከቆመ ውሳኔው ፖለቲካዊ ነው” ለማለት ፈልገው ከሆነ፣ በሙስና ወንጀል የተጠረጠሩ ግለሰቦችን በቁጥጥር ስር አውሎ ፍርድ ቤት የማቅረብ ጉዳይ አሁን የተጀመረ ባለመሆኑ እንደ አዲስ ከመታየት ይልቅ፣ ቀደም ሲል የተጀመረ ሙስናን የመከላከል ቀጣይ እርምጃ ተደርጎ መወሰድ ያለበት መሆኑ መታወስ ይኖርበታል። እርምጃው የሚቀጥለው “በሙስና ላይ እርምጃ እየተወሰደ ነው” የሚል ምስል ለመስጠት ሳይሆን፣ እርግጥ ሙስናን ለመከላከል በመሆኑ በማስረጃ ላይ የተመሰረተ ክትትልና በማስረጃ ላይ የተመሰረተ ክስ ለወደፊትም ይቀጥላል።

ፕ/ር በየነ አስተያየታቸውን ቀጥለው “በእኛ እምነት ይህ ሁሉ ከበርቴ ሚሊየንርና ቢሊየንር ዝም ብሎ እየፈላ ያለው የሃገሪቱን ሕዝብ ሃብትና ገንዘብ እየበዘበዘ ነው። አብዛኛውን እዚህ ያደረሰው ሙሰኝነት ነው።” ብለዋል።

ፕ/ር በየነ ኢትዮጵያ ውስጥ ያለውን ባለሃብት አንዱን ከሌላው ሳይለዩ ሁሉንም የአገር ውስጥ ባለሃብት “የህዝብ ሃብት የዘረፈ ነው” የሚለው ፍረጃቸው ለባለሃብቶች ያላቸውን ዝቅተኛ ግምት ያሳያል። አሳፋሪ ፍረጃም ነው። ይህ አመለካከት ምናልባት በወጣትነት ዘመናቸው ያለፉበት “ከሁሉም ሃብት ጀርባ ብዝበዛ አለ” ከሚል የኮምዩኒስት አመለካከት የመነጨ ሊሆን ይችላል። አሁን የአገሪቱ የኢኮኖሚ ስርአት የተመሰረተበትን መርህ በዚህ ኮምዩኒስታዊ መርህ መተንተን ስለማይቻል ይህም እምነታቸው ሊሆን ከስህተት ነጻ አያደርጋቸውም።

እርግጥ በሙሥና ሃብት ያፈሩ ሚሊየንርና ቢሊየንር ለመሆን የበቁ ባሃብቶች አሉ። እስከአሁን ተሸሽገው ያሉትን ያህል የሕዝብና የመንግስት መሬት በመቸርቸር፣ በአራጣ አበዳሪነት ... ሚሊየንርና ቢሊየንር መሆን የቻሉ ባለሃብቶች ባለፉት አመታት ክስ ተመስርቶባቸዋል። ከእነዚህ መሃከል የተቀጡም አሉ።

ኢህአዴግ የዚህ አይነት በዝባዥ ባለሀብቶች መኖራቸውን ያምናል። ባለሀብቶቹን ልማታዊና ኪራይ ሰብሳቢ ብሎ በሁለት የሚከፍለውም ለዚህ ነው። ኪራይ ሰብሳቢነት ላይ እርምጃ ለመውሰድ ቆርጦ የተነሣውም ለዚህ ነው።

ፕ/ር በየነ የሰጡት አስተያየት ላይ ይህን ያህል ካልኩ አሁ ደግሞ ዶ/ር መራራ ጉዲና የሰሞኑን የሙስና ተጠርጣሪዎችን መነሻ በማድረግ ወደሰጡት አስተያየት ልመለስ ። ዶ/ር መራራ ለኢትዮ ቻናል ጋዜጣ የግንቦት በ10፣ 2005 ዓ/ም እትም ላይ ከሰጡት አስተያየት በተለይ አንድ ጉዳይ ላይ አተኩራለሁ። ይህም “ እርምጃው ተባራሪ ይሁን አቅጣጫ ያለው የጸረ ሙስና ዘመቻ ገና ገና አልለየም” በሚል የሰጡት አስተያየት ነው።

ዶ/ር መራራ ግልጽ ያልሆነላቸው ወይም ሆን ብለው ሊክዱት የሚፈለጉት “መንግስት ኪራይ ሰብሳቢነት (ሙስና) የስርአቱ አደጋ ነው” የሚል አቋም ይዞ የኪራይ ሰብሳቢነት ፖለቲካል ኢኮኖሚን መታገል የጀመረ መሆኑን ነው። ይህ በስትራቴጂ ደረጃ ያለ የኪራይ ሰብሳቢነት ወይም የሙስና ትገል ነው።

ይህን ስትራቴጂ ተግባራዊ ለማድረግ ባለፈው አመት ሙስና የተስፋፋባቸው ዘርፎች ተለይተዋል። ከአነዚህ መሃከል የመሬት አስተዳደር እና የገቢዎችና ጉመሩክ መስሪያ ቤቶች ተጠቃሾቹ ናቸው። ከመሬት አስተዳደር ጋር በተለይ በከተማ መሬት አስተዳደር ዙሪያ የተስፋፋውን ኪራይ ሰብሳቢነትና ሙስና ለመዋጋት ከአንድ አመት በፊት አዲስ የመሬት አስተዳደርና የባለይዞታነት አዋጅ እንዲወጣ ተደርጓል።

ከዚህ ጋረ ተያይዞ በተለይ ከመሬት ጋር የተያያዘ ሙስና በተስፋፋባቸው አዲስ አበባ ከተማና በአሮሚያ ክልል ፊንፊኔ ዙሪያ ልዩ ዞን በርካታ የከተማ ከንቲቦች፣ መሃንዲሶች፣ ደላሎችና ሌሎች ተባባሪዎች በቁጥጥር ስር ውለው ሕጋዊ እርምጃ ተወስዶባቸዋል።

ይህ ሁኔታ የሰሞኑ ሙስናን የመከላከል እርምጃ ድንገት በዘፈቀደ የተወረወረ ሳይሆን የኪራይ ሰብሳቢነት ፖለቲካ አኮሞሚን የመዋጋትና ልማትን የማስፈን ስትራቴጂ ላይ ተመስርቶ በበቂ ዝግጅትና ክትትል የተወሰደ እርምጃ ነው።